

TORONYIRÁNY

XIX. 29.

2025. július 20.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESÍTŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Évközi 16. vasárnap

Július 22.	Szent Mária Magdolna
Július 23.	Svéd Szent Brigitta szerzetesnő, Európa társvédőszentje
Július 25.	Szent Jakab apostol

Talán a tudatos, tervszerű életformának a következménye, hogy Jézusnak mindenre jut ideje. A másokért való élet titka az, hogy térben és időben megsokszorozódik, csodálatosan átváltozik, szinte beláthatatlanul megnövekszik. A szeretetből vállalt munka lehet pihenés is. S aki idejét másokra „pazarolja”, maga is gazdagabbá válik, mert „a szeretet az egyedüli dolog, amely több lesz, ha pazarolják” (Ricarda Huch).

Claudel, a híres francia költő, a „rettenetes lelkipásztor”, aki oly sokat vitatkozott és beszélgetett másokkal, vallotta be egyszer, hogy a szeretet egyik legnehezebb gyakorlata: másoknak rendelkezésre állni, mások számára időt szakítani a segítségre, a tanácsadásra, a meghallgatásra. S ez még nehezebb, ha közben valóban fontos, sőt szükséges dolgokról kell lemondanunk (mint Jézusnak a pihenésről). De éppen a mai evangélium mutatja: erre a problémára is van krisztusi megoldás és eligazítás.

Csanád Béla

A szentmise olvasmányai

- 1. Ter 18,1-10a** Ábrahámot három titokzatos vendég látogatja meg isteni üzenetet hozva neki.
- 2. Kol 1,24-28** Pál apostol minden erejével azon dolgozik, hogy az evangélium mindenkihez eljusson.
- 3. Lk 10,38-42** Jézus Mária és Márta házában vendégeskedik, és tanítást ad arról, hogy mi az igazán fontos az ember életében.

Jézus Mária és Márta házában

A felebaráti szeretet fontosságának a hangsúlyozása után olyan epizód következik, amely a tanítvány életének egy másik nélkülözhetetlen vonására, Jézus szavának figyelmes hallgatására hívja fel a figyelmet. Az evangélista minden bizonnyal nem véletlenül helyezte el ezt a jelenetet az irgalmas szamaritánusról szóló példabeszéd után, hanem a perikópák sorrendjével is jelezni kívánta, hogy a keresztény élethez mind a felebaráti szeretet, mind pedig a Jézus szavára való figyelés lényegileg hozzátartozik. Az aktivitás nem zárhatja ki az elcsendesülést.

A Jézus kijelentésére (42. v.) összpontosító elbeszélés, amelyet formai szempontból mondástörténetnek nevezhetünk, Lukács saját forrásából (SLk) származik. A két testvér neve – Márta és Mária – a János-evangéliumban is megtalálható. Itt Lázárnak, Jézus barátjának a nővéreiként szerepelnek, és Betánia a lakóhelyük (Jn 11,1-2; 12,1-3). Említésre méltó, hogy Márta a Jn 12,1-3-ban is úgy jelenik meg, mint aki felszolgál. Mária viszont ez esetben nem azzal tűnik ki, hogy Jézus tanítását hallgatja, hanem azzal, hogy megkeni a lábait. Jézusnak azonban itt is védelmébe kell őt vennie azokkal szemben, akik tettét kifogásolják (Jn 12,4-9). A Lukácsnál és Jánosnál található elbeszélések mutatják, hogy a nővérek nevei és a Jézushoz fűződő közelebbi ismeretségük az őskeresztény hagyomány részei voltak. A hagyomány mögött pedig történelmi visszaemlékezések állnak. Lukács azonban nemcsak egy érdekes múltbeli esetet kíván elmondani, hanem az ősegyház helyzetét, az egyes keresztény közösségeket is szem előtt tartja. Ezek a két testvérben önmagukat ismerhetik fel. Jézusnak, az Úrnak a figyelmeztető szavai immáron közvetlenül nekik szólnak.

A bevezető mondatban Lukács ismét nyomatékkal említi, hogy Jézus úton van. Egy faluba érkezik, amelynek a neve nincs megadva. Lehetséges, hogy az evangéliumot megelőző hagyományban az epizód lokalizálva volt (mint a Jn 11,1 és 12,1-ben), és Lukács volt az, aki a helységnevet elhagyta.

Feltűnő, hogy a jeruzsálemi útról szóló beszámoló nagy részében (9,51-18,24) nem szerepelnek helységnevek. Az evangélista kizárólag a végső célra, Jeruzsálemre (vö. 9,51) kívánta irányítani az olvasó figyelmét, ezért minden más nevet elhagyott.

A faluban egy Márta nevű asszony fogadja be Jézust a házába. Márta arám név, amelynek jelentése: „úrnő”. A befogadás ténye arra utal, hogy ő a „gazdasszony”. Mártának van egy nővére, akit Máriának hívnak. A név jelentését a Lk 1,27-tel kapcsolatban említettük már. Mária Jézus lábához ül, és hallgatja tanítását. Ez egyértelműen a tanítvány magatartása. Szent Pál például „Gamáliel lábánál” részesült oktatásban (ApCsel 22,3). Egészen újszerű a rabbik felfogásával szemben, hogy egy nő „hallgatóként”, vagyis tanítványként jelenik meg. A rabbik ugyanis a Törvényt nem magyarázták nőknek. Jézus viszont ezen a ponton is áttörte korának korlátait. Az ősegházban már egészen természetes az asszonyok oktatása (vö. ApCsel 16,13 köv.: Róm 16,1).

A Jézusra figyelő Máriával szemben Mártát teljesen a szolgálat köti le. Ő Jézus anyagi ellátását kívánja hiánytalanul biztosítani. Világos az ellentét: Mária Jézustól fogadja el a tanítását, Márta viszont Jézusnak akar adni bizonyos dolgokat. Márta a szolgálat közben Jézushoz lép, és szemrehányását juttatja kifejezésre nővére iránt, sőt közvetetten Jézus iránt is. Ugyanakkor arra kéri őt, hogy figyelmeztesse nővérét a szolgálatban való részvételre.

Válaszát Jézus kettős megszólítással kezdi, amely jelzi már, hogy komoly, megfontolandó figyelmeztetés következik (vö. Lk 22,31; ApCsel 9,41). A válasz tartalmát a szöveg tanú eltérő módon közli, tehát szövegkritikai problémával állunk szemben. A biblikusok azonban eléggé egységesek a probléma megoldásában: azt a változatot fogadják el, amelynek a fordítását fentebb megadtuk. A többi változat („Kevés szükséges...”; „Kevés szükséges vagy egy...”) másodlagosnak tűnik, mert enyhíteni igyekszik a figyelmeztetés keménységét. A kijelentés eredeti formájában jól kifejezésre jut az ellentét a „sokféle szolgálat” (40. v.) és az „egy szükséges” (42. v.) között. Jézus tehát arra hívja fel Mártá figyelmét, hogy az ő jelenlétében nem lehet annál fontosabb teendője valakinek, mint őrá figyelni, s szavait nyitott lélekkel hallgatni és befogadni.

A keresztény hagyomány Mártában az aktív, Máriában pedig a kontemplatív élet megismerését látta, és Jézus záró kijelentéséből sokszor a kontemplatív élet értékesebb mivoltát olvasta ki. Úgy tűnik azonban, hogy az ilyen jellegű éles szembeállítás nem felel meg a szöveg eredeti mondanivalójának. Az előző szakaszban, az irgalmas samaritánus példabeszédében Jézus éppen a cselekvés fontosságát emelte ki, s a cselekvést nevezte meg az örök élet feltételeként (10.28. 37). A Mártáról és Máriáról szóló epizódban sem a cselekvést ítéli el vagy minősíti le, hanem azt a túlzott aktivitást, amely róla – vagyis Jézusról – megfélemedezik. A jelenet éppen azt akarja tudatosítani, hogy a mindennapi élet különböző tevékenységei, a szolgáló szeretet tettei csak akkor válhatnak maradandó értékűvé, ha Jézus szavainak a hallgatása kíséri és hatja át azokat. J. A. Fitzmyer megfogalmazása szerint a kereszténynek a cselekvésben kell szemlélődnie (contemplativus in actione) válnia.

Kocsis Imre

Lenni akarok valaki

Kamaszok és életerv (7.)

Szembesülés

A sekélyben hajózó ifjak

Jézus „útja”

Jézus kinyilatkoztatja életünk értelmét

Jézus életét ismerjük. Mik voltak azok a tettek, amelyek bizonyították küldetését? Mi volt számára döntő küldetésében?

Jézus egy teljes életre szólít

Jézus tanításával bizonyította, hogy nem kell megállnunk a legszerényebb céloknál, a szerény kis terveknek, a reménytelen elképzeléseknek. Merészen vegyünk részt Isten terveibe saját személyiségünk kialakításakor. Jézus fölhatalmaz bennünket: lépünk túl félelmeinken és korlátainkon, ne álljunk meg a látszatoknál, ne dobjuk be hamar a törülközőt a nehézségek miatt. A kamaszok éveiben Jézus kínálata valóban jókor jön. Ezekben az esztendőben a meghíúsulás veszélye igen nagy. Ti mindig a jobbat akarjátok, de hát olyan szakaszban élték, amikor nem olyan egyszerűek a perdöntő választások. Határozatlanok, elégedetlenek, következetlenek vagytok. Ha valami nem úgy megy, ahogy szeretnétek, szüntelen tiltakozásra adjátok fejeteket, vagy pedig magatokba roskadtok és begubóztok. Jézus teljes életre szólít benneteket: érlelődjetek és növekedjete. Jézus új és gyökeres választásokat vár az embertől. Kemény és bíráló szavakat használ azzal szemben, aki lusta és szegényes életet választ. A kamaszok bűvös idő, nézz szemébe az életnek örömmel és bánat nélkül. Ha nem vagyunk határozottak, ha nem teszünk szert jellemes magatartásra a kamaszokban, később talán már képtelenek leszünk ezek megtételére.

A feltétlen szeretet útja

A szeretet a központi témája Jézus igehirdetésének és fő jellemzője minden tervének. A szeretet pecsételte meg a néphez való viszonyát, a szeretet, ami barátság, türelem, megbocsátás, a mások őszinte elfogadása volt.

Jézus életerve tehát nem egy egyéni és kizárólagos személyi terv. Úgy formálódik, hogy hagyta magát egészen megfogni mások igényeitől addig a kijelentésig, hogy akkor válunk igazán önmagunkká, olyan mértékben leszünk önállóak, amilyen mértékben képesek vagyunk „odadobni” életünket másokért.

Jézus kifejtette ennek az odaajándékozásnak mélységes okát is, amely az egyetemes testvériségen alapszik. Ugyanannak az Atyának gyermekei úgy valószínűsítik meg önmagukat, ha az élet mélységes közösségét alakítják ki.

Egy ember sem sziget. Az élet palántája nem egy sivatag magányában nő. A másokkal való élet nem olyan tény, amelyről nem veszünk tudomást, vagy amit egy egyszerű döntéssel elutasítunk. Ez része az emberi létnek... Az élet növekszik vagy elpusztul a kapcsolatok hálójában, melyeket naponta szövünk másokkal. Ha mások jelenléte ennyire fontos az élethez, a növekedéshez, akkor hát kizárhatunk-e mást ebből a tervből?

Napra szóló terv

Reménnyel teli tervek, tehát az élet megosztásának akaratával teli tervek. De egyben olyanok is, amelyek megtalálhatják kifejezési formájukat a mindennapi életben.

„Sokan közülünk passzívan élünk. Hagyjuk, hogy mások vigyenek, és úgy érezzük magunkat, mint zsinóron mozgatott bábuk. Aztán mindegyikünk saját kontójára éli az életét. Pattogatott kukoricával teli szájjal és fülünkben a kedvenc rock dugójával lassan odajutunk, hogy taglejtésekkel érintkezhetünk csupán egymással. Gázt adunk, hogy gyorsabban száguldjon a motor velünk, közben pedig kifolyik az élet ujjaink közül.” (Miksa)

„Rabja vagyok az órának és az előjegyzési naptárnak. Sosincs időm, hogy mindent elintézzek. Életemet egy sztrádán zajló futamhoz hasonlíthatnám. Minden az orrom előtt zajlik, de a részletek elmosódnak...” (Réka)

Ez a mindennapi életetek, ritmusra ütemezve, lélegzetre sem hagyva időt. Néha még gondolkodni sem tudtok, esetleg egyéb elfoglaltságra, vagy a nap egy jobb beosztására sincs idő. Máskor meg unalomba fulladtok, se újság, se szín az életben.

„Az élet hiábavaló. Miért? Mert undok és unalmas. Mondjátok meg, mi szép van az életben? Mi szépség van az olyan életvitelben, mint az enyém? Közömbös, üres és hiábavaló. Évekkel ezelőtt azt gondoltam: van helyed ebben a világban, kell legyen... Helyette a megszokott mindennapi panaszok: tanulás és megint csak tanulás, reggel beülni a buszba, irány az iskola, délután haza és bámulni a szokott arcokat... Soha egy csipetnyi újdonság... Aztán a kínkeserves beszélgetés a barátokkal és barátnőikkel...” (Lóri)

Jézus életét fölállalni mint életformát, annyit jelent, mint teljesíteni terveteket ebben a megdöbbenő és közönséges életben, megvalósítani a mindennapok dolgaiban, megélt valósággá tenni. Valaki tán azzal áztatja magát, hogy elkerülheti a maga „hétköznapiját”, várva a jobb időket, a nagy alkalmakat, a hősi lehetőségeket, amelyek aztán sosem jönnek el.

Semmi sem hasztalanabb és veszedelmesebb ennél.

Jézus a maga személyi identitását, a maga felszabadítói feladatát nem messze a mindennapok lehetőségeitől valóította meg, hanem az emberek közelében, ami abban az időben teljesen szokatlan volt. A keresztény ember is azzal minősíti választásait, ahogyan nekilát a mindennapi dolgoknak: iskola, munka, családi feszültség, csapatmunka, szabadidő, szórakozás stb.

A keresztény ember – akit hatalmába kerített a szilaj akarat, mindent újjá tenni, átformálni a világot – azonban tudja, hogy ez csak a mindennapi kötelességteljesítésben valósul meg, néha nagyon nehéz áron, mert súlyos lemondásokban van része, amíg elérkezik egy jelentős dologhoz, elérkezik oda, hogy már nem bátortalanodik el és nem fut el a kötelesség elől. Végül a helyes választás tűrhetővé teszi a napi fáradalmakat, hisz az akarat hajtja, hogy mindenáron elérje saját célkitűzéseit.

„Figyelj ide! Ha úgy érzed, hogy valami nem megy tovább és feladod a harcot, ez azt is jelenti, hogy az életednek nem tudsz elég értelmet adni.” Ezt R. Nureiev mondta, aki pedig nem is volt keresztény.

(Folyt. köv.)

Vasárnapi jegyzet

Virtus kell és jellem

Nagy Gáspár egyik versének a címe: Égi megbízás. Kondor Béla emlékének szentelte az azóta már maga is odaát élő költő. Poéta a festőnek: „elhagylak benneteket, / kaptam egy égi megbízást: / festeném be a mennyeket.”

Ketten állnak a firmamentum peremén, le-letekingetnek, s bár a látványtól nem ámul el égi szemük, azért visszagondolnak azokra, akiket szerettek a földön...

Az *Ameddig temetetlen holtak lesznek...* című kötet a poétáról szól; interjú, versek, fotók és hanglemez együtt, de elsősorban az kap elsőbbséget benne, ami Nagy Gáspár hiteles vallomása önmagáról, etikai hitelességéről, hitéről, szinte egyedüli-valóságáról egy olyan világban, amikor nem értették a tisztességet, a honszerelmet, a vallás értékét, így aztán nem sokan gyakorolták a művészvilágban sem, vagy ha igen, ügyesen elrejtették egy-egy rongyos karrierért.

Nem múlhat el év, hogy ne gondoljak rá, a magányosra, a szinte remeteségben előre – amíg köztünk töltötte napjait, éveit, hogy aztán korán elmenjen, és szállást vegyen a nagytilaji temetőben, ősei között, akikről már gyermekként sokat gondolkodott, s mintha megérezte volna: valóban nem más az emberi (bölcs) élet, mint folytonos halálra készülődés...

Ő készült. Túl későn találkoztam vele, hogy arról beszélgessünk hosszabban, mi a szíve szerinti legfontosabb. Leírt nyilatkozatából és verseiből tudom: mindig az őszinte szó, a kendőzetlen beszéd az, ami leginkább emlékeztet életéből a jézusi magatartásra.

A nemzet jövője aggasztotta, a valóság, amelynek szenvedője és poétikus szóvivője volt, aki sohasem ódzkodott, hogy kiáltson „a város ellen”. Sohasem volt cinkos, naivnak nevezték itt, ott, mivel fogalmuk sem volt, mi az, talpig becsületes magyarnak lenni. És ez nem a trikolór megszokott lengetését jelentette számára, hanem ezt: „elő a kereszttel / virtus kell és jellem / akkor tíz száz ellen / győzni fog e jelben!”

Közéleti érzékenysége, fájdalma, panasza egy közösségért aggódo emberé volt, aki sohasem veszítette el derűjét.

Nagy Gáspár is a könnyein át tudott mosolyogni...

hírek információk

Nyolcadik alkalommal gyűltek össze a Szeged-Csanádi Egyházmegyből a családok Zánkán, az Erzsébet-táborban. Július első hétvégéjén 65 család, közel 300 fő képviselte az egyházmegyét. Az Erzsébet Alapítvány által szervezett Családi Erzsébet-táborok kiemelt célja, hogy a családok minőségi időt tudjanak közösen eltölteni, és hátrahagyva az otthoni, hétköznapi problémákat, csak egymásra figyeljenek, együtt játsszanak, szórakozzanak, sportoljanak, strandoljanak vagy egyszerűen csak pihenjenek. A tábor a Szeged-Csanádi Egyházmegye CsaládKözPontja és a táborszervező Erzsébet Alapítvány együttműködése keretében valósult meg.

Július 8. és 14. között immár negyedik alkalommal hívta közös útra az édesapákat és fiaikat egyhetes apa-fiú zárandoklatra a Szeged-Csanádi Egyházmegye CsaládKözpontja. A Szerzetesi Iroda ZárandokTábor-programjához csatlakozva idén Tata és Esztergom között zárandokoltak, gyalogosan haladva változatos, gyakran kihívást jelentő útvonalon keresztül. A 21 fős egyházmegyei zárandokcsapat számára a tábor szervezői biztosították a kereteket: étkezést, szállást és napi tematizált programot, ami lehetővé tette, hogy a résztvevők teljes figyelme egymásra és az út tartalmára irányuljon. Az egyhetes zárandoklat Esztergomban, a Bazilikában zárult. A főszékesegyház „anyai és tanítói” mivolta méltó lezárást adott annak a lelki útnak, amelyet a résztvevők végigjártak.

A Belvárosi Plébániai Hivatal július és augusztus hónapokban csak hétfőn és pénteken 8-tól 12 óráig, valamint szerdán 14-től 16 óráig tart nyitva. A plébánia papjai - amennyiben hívják őket - szívesen meglátogatják a gyónni és áldozni kívánó ágyhoz kötött betegeket, illetve az elsőpéntekes betegeket. A klinikákon fekvő hozzátartozókhoz is bármikor hívhatók a lelkipásztorok, ha a beteg azt kéri. Az igények a plébánia honlapján szereplő telefonszámon jelezhetők.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László
Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
Cserny Szilvia, Karsai Örs,
† Tóth Sándor
Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.

A Szeged-Csanádi Egyházmegyei Karitászmunkatársai és önkéntesek közreműködésével július elején háromnapos kirándulást szerveztek alsó tagozatos gyermekek részére. Az első napon az ópusztaszeri Csillagösvényhez, majd az Emlékparkba látogattak el. A második napot Ásotthalmon töltötték, ahol a Dínóparkban tett sétát követően bejárták a tanösvényt, és gokart, valamint játszóházi programon is részt vehettek. Az utolsó nap helyszínéül a szegedi Vadaspark szolgált. A három napban a gyerekek szép élményekkel gazdagodtak, a Karitászmunkatársak pedig hálás az önkéntesek részvételéért.

Július 21-én kezdetét veszi a 29. ÁGOTA Tábor, a gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyermekek és fiatalok országos találkozója és nyári tábora. A 10 napos rendezvénynek a Bács-Kiskun vármegyei Tass-Alsószenttamáson található gyermekvédelmi komplexum, ÁGOTA Falva ad otthont. Az ÁGOTA Tábor az Erzsébet-táborok nagy családjának része lett, az Ágotás gyermekek az Erzsébet-táborok nagy családjához is tartoznak. Céljuk, hogy a gyermekek és fiatalok biztonságos környezetben, elfogadó közösségben élhessenek át akár sorsfordító élményeket ebben a mentális gyógyító táborban, ahol a terápiás foglalkozásoknak köszönhetően lelkileg is épülnek. Különösen fontos ez a gyermekvédelmi gondoskodásban élő fiatalok számára, akik életük során számos veszteséget, traumát éltek át, és ezért úgy érezhetik, hiányzik számukra a stabil szociális háló, az érzelmi biztonság, a feltétlen bizalom.

Az újszegedi Árpád-házi Szent Erzsébet Plébánia nagytermében (Torontál tér 4.) nyáresti Társaskört tartanak minden csütörtökön, 19 órai kezdettel. A következő, július 24-i előadás témája: „Középkori templomok Skåne megyében – Útibeszámoló Svédországról”, melyet Márton Gábor középiskolai tanár ad elő. Szeretettel várnak minden érdeklődőt a szervezők.

A Szeged-Felsővárosi Plébánia Karitászcsoportja jó állapotú tanszereket, iskolatáskákat, tolltartókat gyűjt, hogy rászoruló családokhoz juttassák el azokat. A felajánlott eszközök, iskolaszerek lehetnek újak vagy használt, de jó állapotúak egyaránt. Az adományokat a Karitászcsoport fogadóóráin (a következő alkalom július 21-én, hétfőn 16.30-17.30 között lesz) lehet leadni, vagy a Szent Miklós templom sekrestyéjében, vagy nyitvatartási időben a plébánia irodájában.